

INJUNTA LETERARA

ALTONN

La bela sajun è passada,
l'aisciöda y inçe l'isté;
la bröma da ci è tomada
söles flûs desflorides de pré.

Le bosch vën sën chât y soront,
döt blûdri i lëns ciara a ci:
les fëies e jüdes col ont,
la tera les à spo curì.

Les plöies rogor sön nosc tèt
y tèn tla natöra le guêrn,
valades y munts sora net
se iest prësc le guant da dinvêrn.

Lois Ellecosta
(ladin – marèò)

MIO SORËDL

Encö ndô tan bel le sorëdl lomina,
al spann so bun ciâlt sön i prës co è tan môi,
al cür con sü rais de ligrëza tan fina
les ciases, les viles, valades y côi.

Le monn chël s'assia les lágremes vêres,
tles ones tan ciöbies sën süstel palsé,
i tìers dla natöra chi sta sön chës pères
a goder deplën la belëza dal dé.

Da sëra spo vëigon i crëp co rossiëia,
t'en checio lüront y tan stêrch desco fü,
les üces de munt y les stales enviëia
la ciâssa y la jont da se mët' al sogü.

Dalunc spo iu vëighi mio agno co sâlta;
dadìo entoronn à ciaré ncö mio edl,
podèa en te' dé de ligrëza tan âlta
vâl' d'âter porté co mio picio sorëdl?

Lois Ellecosta
(ladin – marèò)

ALA NET

O foscia y scöra net
tan aspetada, vi!
O comparide a nosc gran têt
os mile löms a ci.

O net, con töes ombríes
la pêsc i daste a düc,
roês è sën laûrs y bries,
coüs è belo i früc.

Le frunt se chëi da ci
les stères a plajëi,
le cör t'en iade vën tan vi:
so agno pol odëi.

O net, to scür mo fêj
somié i soms plü bi;
o löna, con töa cíalda pêsc
no pö cíamó t'an jí!

Lois Ellecosta
(ladin – marèò)

LA VITA

En monn de crûsc è nosta vita
dla cöna cina al ciampsant,
les ores tlêres ch'ara pîta
dla ligrëza à mât le quant.

Al bradla l'om da gnì al monn:
le picio viadù jeté
chël salüda con cösc sonn
le mër de crûsc ch'al mëss sulcé.

Al bradla l'om spo inçe sën
ch'al mëss dla vita emparé:
le môt co s'êrc a vigne fren
da man maëstra vën gorné.

Al bradla l'om inçe plü têt
ch'al roda encërch dagnora su:
l'om corsciü a jôn timer
söi fostüs dal pröm amù.

Al bradla can che i agn passês
söes sciabes à endoblié,
spo pôl con edli lagremês
con en süst cösc monn lascé.

Döt nosc vire en monn se pîta
da crûsc lürontes entömié:
con lágremes mët man la vita
y se ròia con süsté.

Lois Ellecosta
(ladin – marèò)

RUVÉ

sü ultimi rais à flurì
l' sorèdl da sèra
l'ultimo acôrd dla cíantia sfolada
à ringhinì fora
tles föies sèces dl altonn cíamò n iade
scartacia l' vènt
l'ultima vicela beca tla cöcena abundanza
dl lègn da manèstri
y spo plö nía
ruvé

Lois Ellecosta
(ladin – badiot)

GLOSSARIO/GLOSSAR:

aisciöda: primavera/Frühling; *assié* (*al assía*): asciugare/trocknen; *blûder*: nudo, brullo/nackt, kahl; *bradlé* (*al bradla*): piangere/weinen; *bröma*: brina/Reif; *ciamó*: ancora/noch; *ciaré* (*al ciara*): guardare/schauen; *ciâssa*: bestiame/Vieh(bestand); *ciöbe* (*ciöbia, ciöbi*): tiepido/lauwarm; *cöna*: culla/Wiege; *coü* (*coüda, coüs*): raccolto/gepflügt; *endoblié* (*al endobliëia*): piegare/beugen; *entömié* (*entömiada, entömiês*): inumidito/befeuchtet; *entoronn*: attorno/herum, ringsherum; *fosch* (*foscia, fosc*): nero/schwarz; *fostü* (*pl. fostüs*): orma/Spur; *guant*: abito/Kleid; *jôn* (*pl. jôgn*): giovane/junger Mann; *lûront*: rovente/glühend; *manëster*: sorbo/Vogelbeerbaum; *môl* (*pl. môi*): bagnato/naß; *ont*: vento/Wind; *pité* (*al pîta*): offrire/anbieten; *rai* (*pl. rais*): raggio/Strahl; *ringhiní* (*al ringhinësc*): echeggiare/widerhallen; *rodé* (*al roda*) *encërch*: girare/herumgehen; *roé* (*roada, roês*): finito/beendet; *rogóre* (*al rogor*): grondare, scorrere/rinnen; *sen*: ora/jetzt; *sfolé* (*sfolada, sfolá*): scordato/verstimmt; *soront*: solingo/einsam; *su* (*sóra, sûsc*): solo/allein; *ücia*: capanna/Hütte; *viadú*: lattante/Säugling.